

Tanuld meg - ismerd fel a veszélyjeleket!

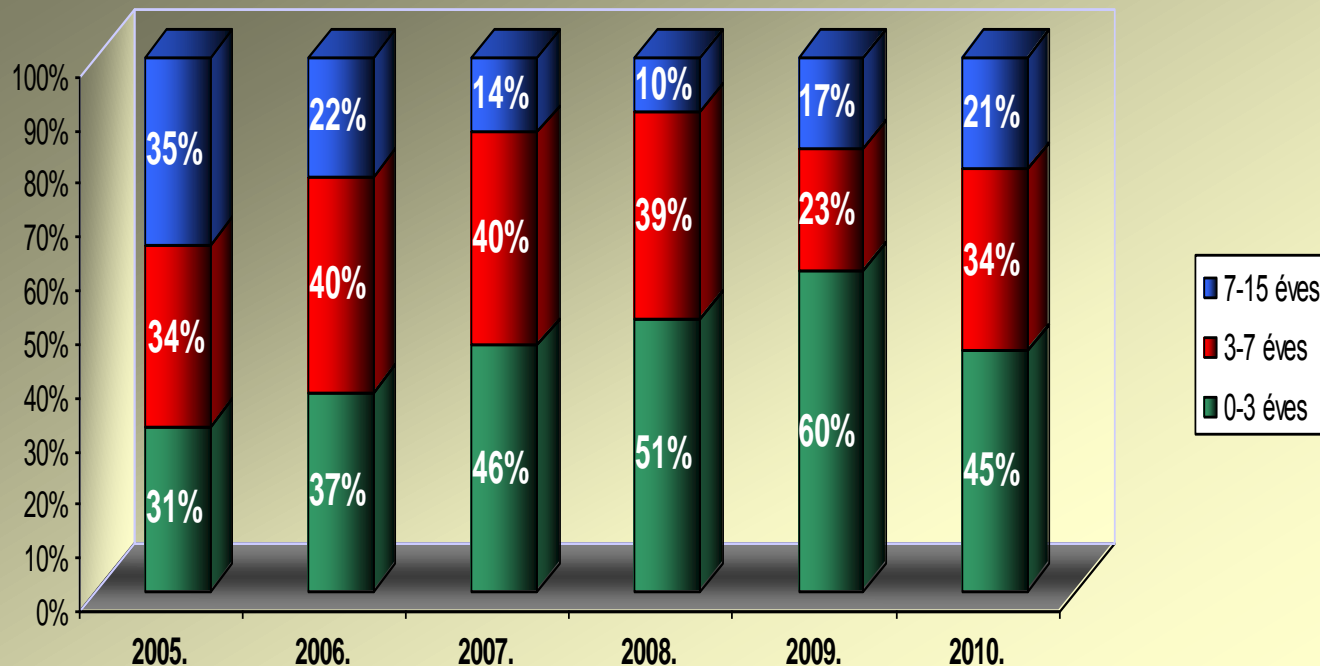
Dr.Jankovics Judit, Kokasné Marits Anikó, Schlégl Lászlóné, Csavari János, Felde Katalin
SMKH Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv
7400 Kaposvár, Fodor J.tér 1.

Gyermekkori mérgeзések régiós adatai

A véletlen mérgeзések megoszlása a 15 év alatti gyermekek esetében

Dél-dunántúli Régióban:

A véletlenül bekövetkező mérgeзések több, mint 20 %-a a 15 év alatti korosztályt érinti. Az utóbbi csoport átl. 35 %-a óvodás korú gyermek.

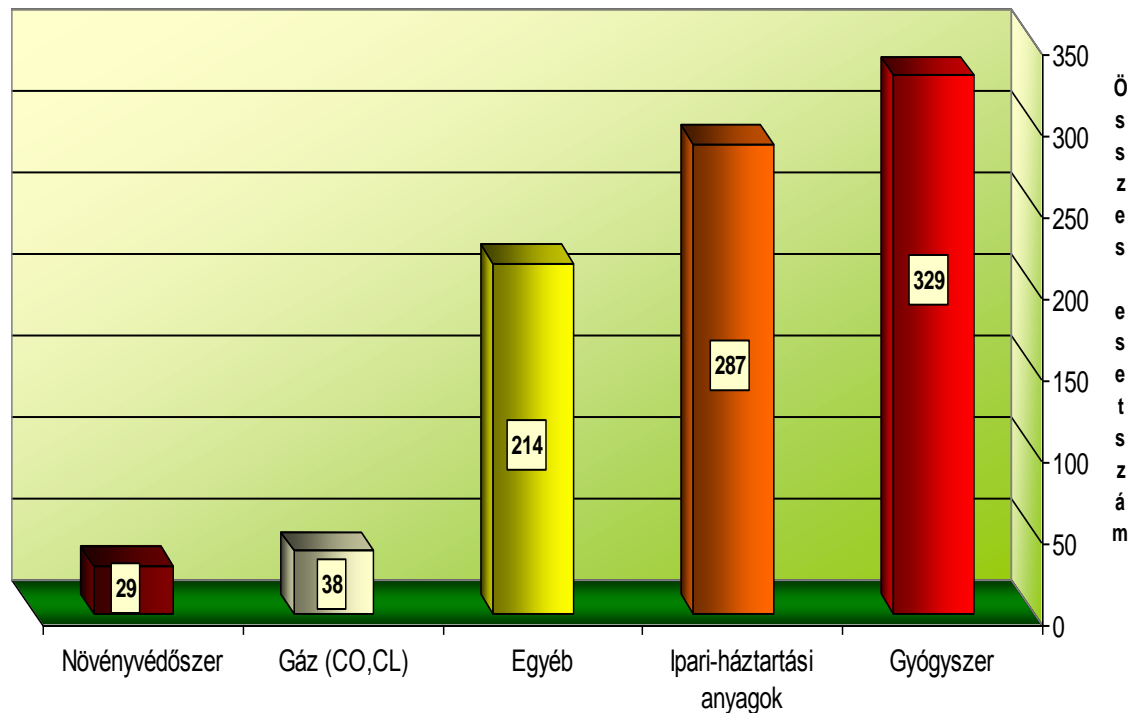
(bejelentett adatok alapján)

Gyermekek véletlen mérgezéseit kiváltó anyagcsoportok a Dél-dunántúli Régióban

2005-2010.között előfordult véletlen mérgezéseket előidéző anyagcsoportok megoszlása

A program létrejötte

A népegészségügyi és az óvodai programok nem tartalmaznak ilyen jellegű ismereteket

A program létrejötte

Óvodai kémiai biztonsági program

Az ötlet megfogalmazódott

- **Cél:** az óvodás gyermekeket az óvodai nevelés során megtanítani a veszélyjelekre, azok tartalmára, hogy elkerüljék a véletlen mérgezéses baleseteket

- **A módszer** – az óvodás gyermekek életkori sajátosságaihoz igazítva, játékosan tanulni

- Óvodai nevelés során az **óvodapedagógusok** bevonása, közreműködése, és egyben kémiai biztonsági felvilágosításuk

- **Szülők** felvilágosítása közvetlen és közvetett módon

A modell program

- 2009-2010. 4 óvodai intézményben, a Kaposvári Festetics Karolina Központi Óvoda és tagintézményeiben modelleztük
- 110 nagycsoportos óvodás vett részt a programban
- Eredmény: gyerekek 84 %-a hibátlanul ragasztotta a tesztet
- Óvodai intézmények, óvodapedagógusok, szülők részéről pozitív hozzá állás, aktivitás és megnyilvánulásokat észleltünk

2010.évi Biztonsági Díj
United Way Magyarország
Erőforrás Alapítvány
támogatása

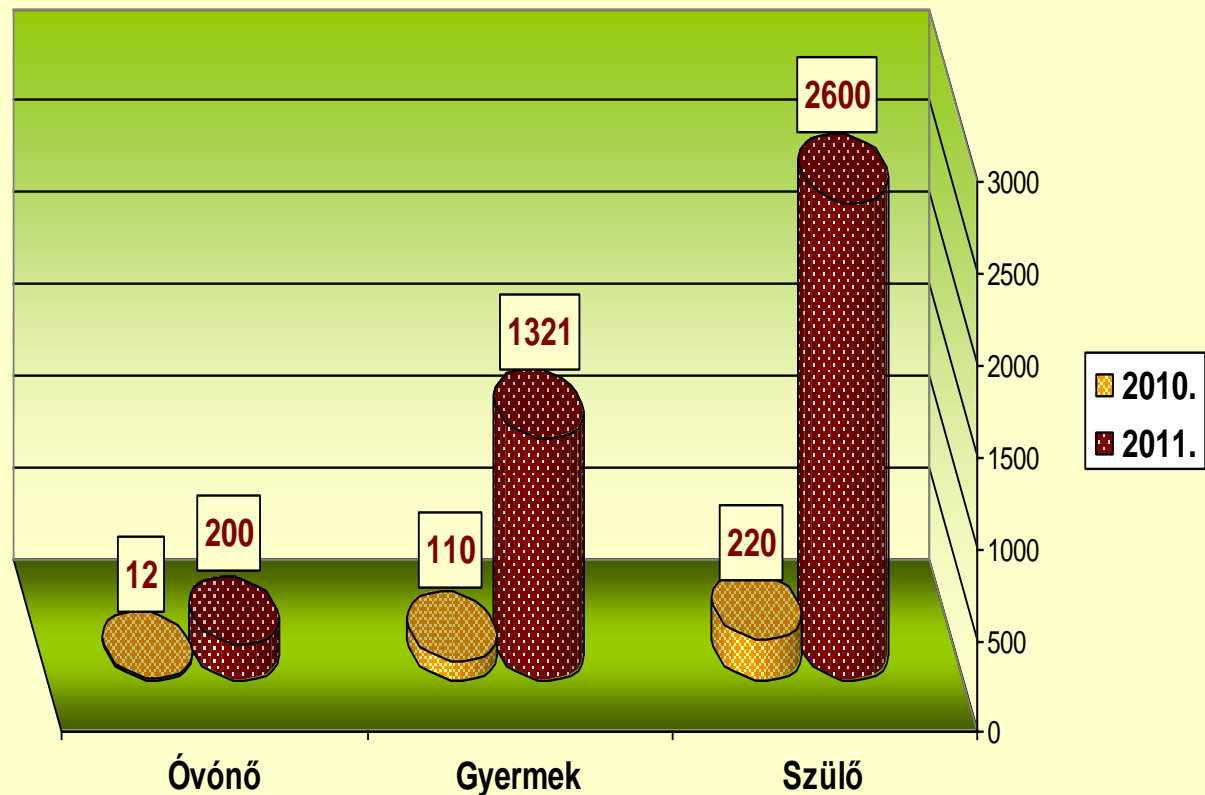
2011.évi Somogyi program

A Biztonsági díjjal járó anyagi támogatással Somogy megyében 44 óvodai intézményben valósítottuk meg a programot.

Részvétel alakulása

A program részei

Egészségfejlesztő munkatársak
programba történő bevonása

Szervezés(programban részt vevő
óvodai intézmények, óvodai létszám
felmérése)

Óvodai intézmények megkeresése

Óvodapedagógusok
kémiai biztonsági továbbképzése

Szülői beleegyezések megszerzése,
szülői kérdőívzés

Tájékoztató, felvilágosító anyagok
kihelyezése az óvodai intézményekbe

A program részei

Nagycsoportos óvodás gyermekek előzetes kémiai biztonsági tudás felmérése

A nagycsoportos gyermekek kémiai biztonsági tudását a program előtt és után 8-8 feladatot tartalmazó matricás tesztlappal vizsgáltuk.

A tudás szint felmérés eredménye:

A tesztlap 8 feladata közül átlagban 2-3-at oldottak meg helyesen a gyermekek, 27,1 %-os tudást mutatott.

A program részei

Oktató mese bemutatása

A program részei

Óvodai foglalkozásokra az oktató játék kihelyezése, rendszeres foglalkozások

A program részei

Interaktív játékos foglalkozás (zsákos játék, ismétlés, ellenőrzés)

A program részei

Nagycsoportos óvodás gyermekek ismételt kémiai biztonsági tudás felmérése

A program végén a gyermekek tudását az előző tesztlaphoz hasonló, de más tartalmú matricás feladatlappal vizsgáltuk.

A tudás szint felmérés eredménye:

A tesztlap 8 feladata közül átlagban 6-7-et oldottak meg helyesen a gyermekek, 85,4 %-os (3-szoros) tudást mutatott.

A program részei

Ajándékozás

Az ajándék Csavari Manó meséje kifestő füzet formában. Nem titkolt szándékunk a szülők megszólítása, „panaszuk”, hogy a gyerek unszolására folyton a Csavari mesét kell olvasniuk.

melyet igazol

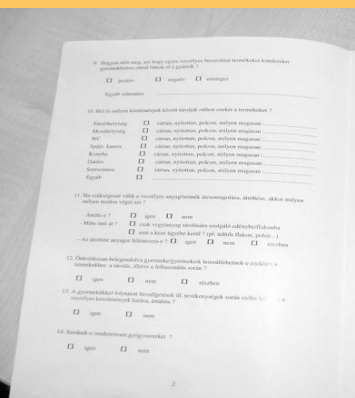

Szülői kérdőívek eredménye

A 16 pontos kérdőív önkéntes válaszadáson alapult, célja a családok veszélyes minősítésű termékekkel végzett tevékenységének, felhasználási szokásainak, tárolási körülményeinek felmérése:

Fő tartalmi elemei

- Veszélyjelek ismerete
- A címkék, feliratokról való tájékozottság, elolvasási szokások
- Veszélyes anyagok, keverékek szükség szerinti áttöltési módja
- Veszélyes anyagok, keverékek tárolási módja a gyermekek hozzáférési tükrében
- Gyógyszertárolási módok (nem kémiai biztonság, de a mérgezések előfordulásában nagy a szerepe)
- Mérgező balesetek előfordulása, ill. az esetek kapcsán változtattak-e szokásaikon

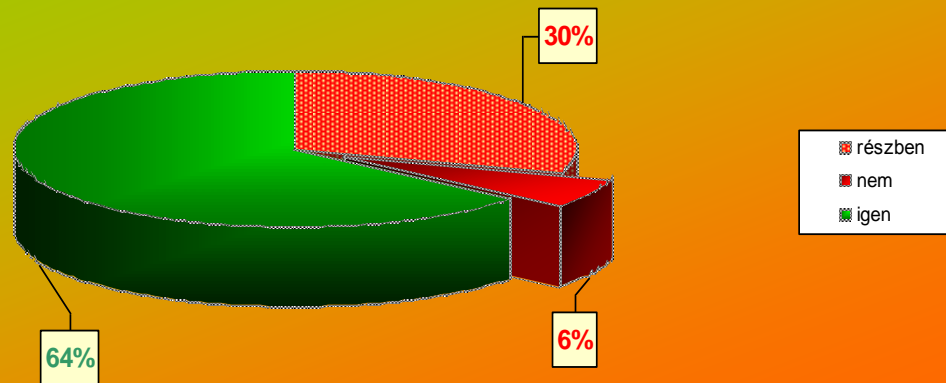

897 kérdőív kiértékelését végeztük el.
A családok 98 %-a használ veszélyes besorolású terméket

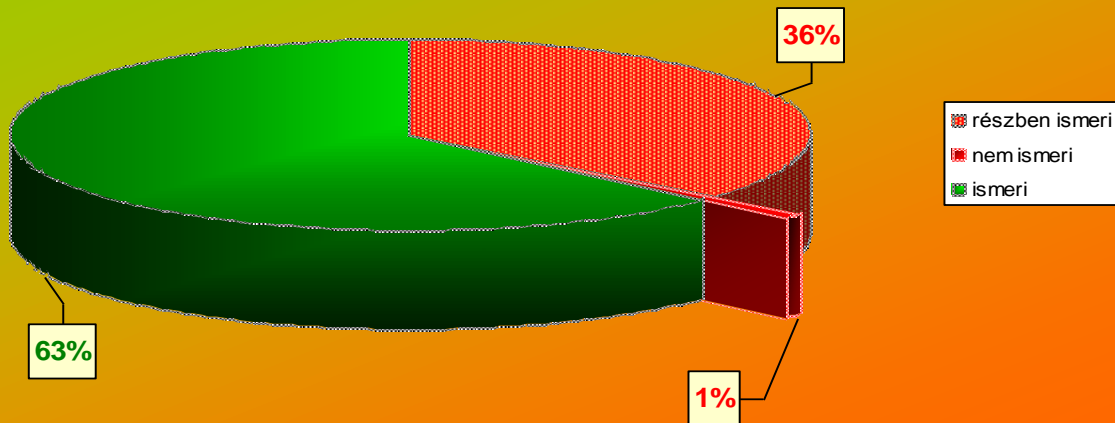
Szülői kérdőívek eredménye

Címkék, feliratok elolvasása

Veszélyjelek ismerete

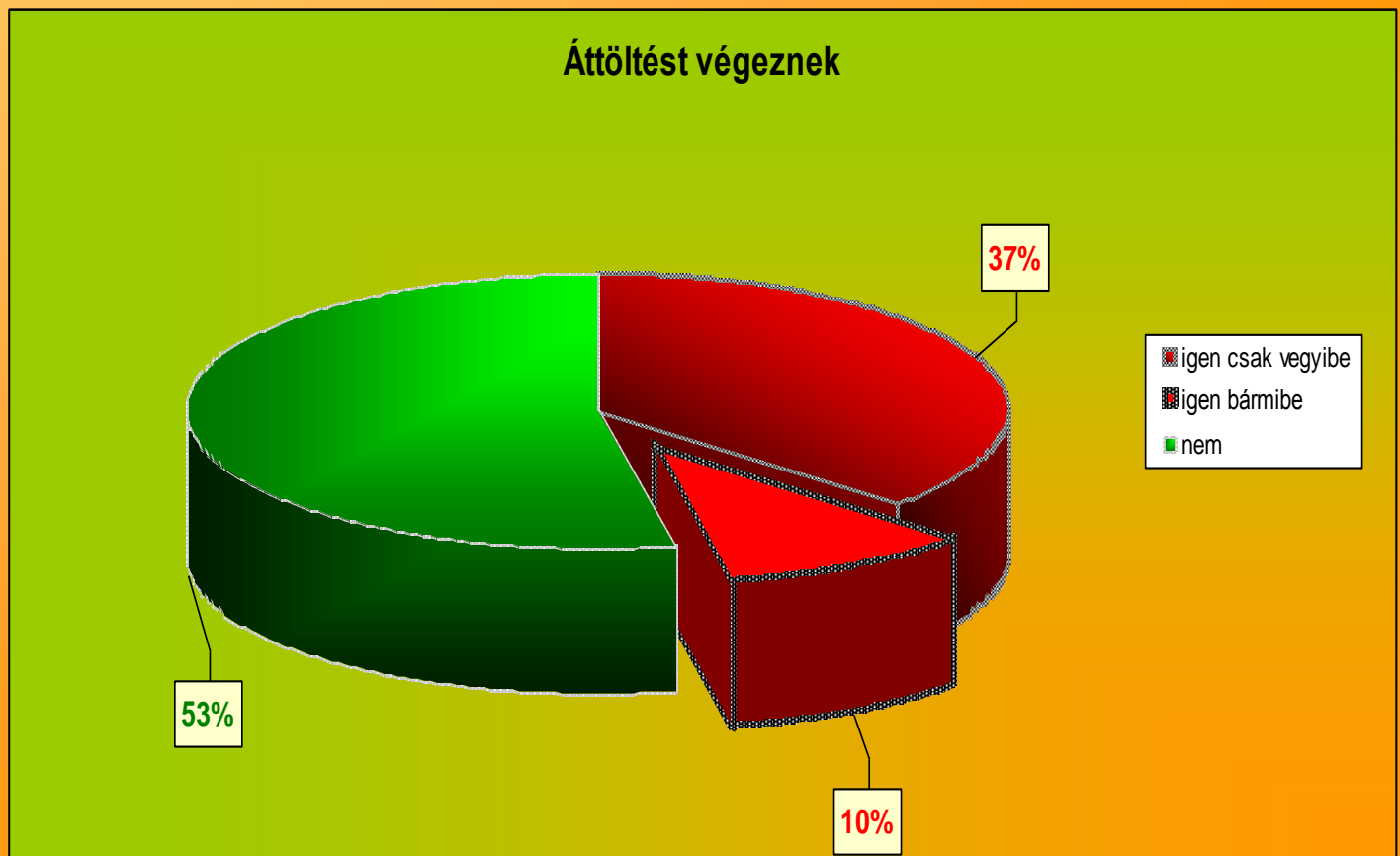

Szülői kérdőívek eredménye

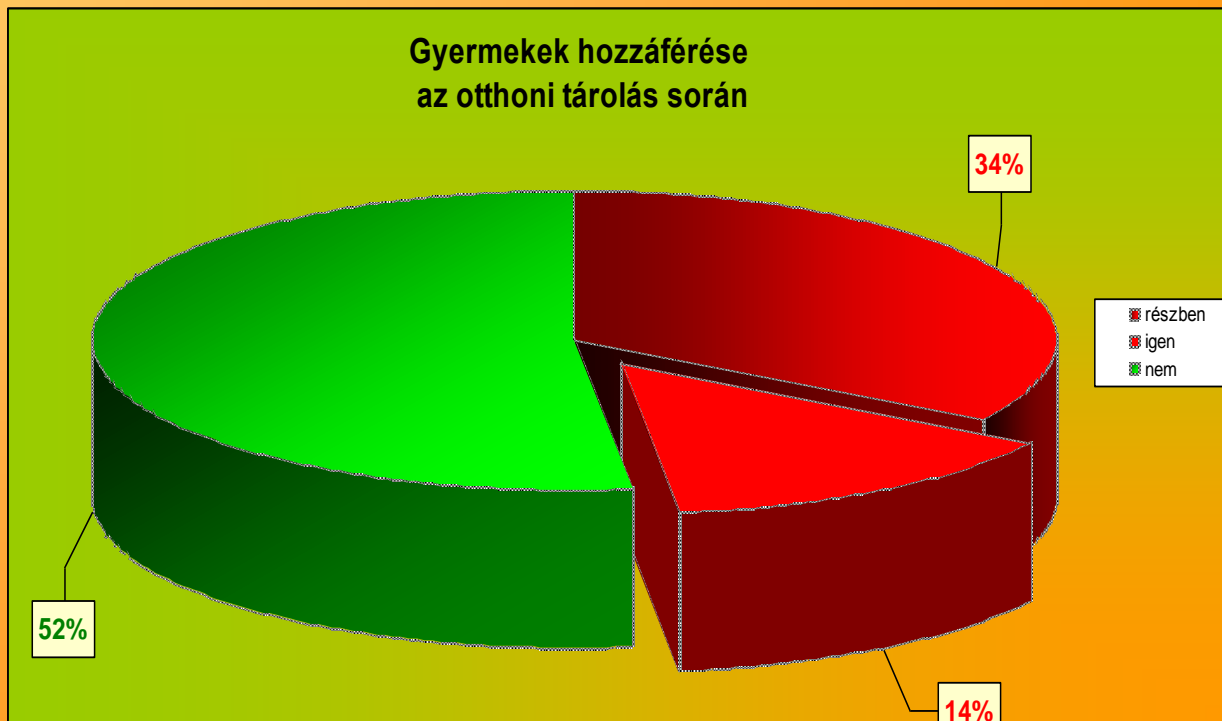
Az áttöltés során az edény feliratozása nem: 6 %, igen: 82 %, részben: 12 %

Olvasni nem tudó gyermek szempontjából lényegtelen, a felnőtt számára fontos lenne

Szülői kérdőívek eredménye

A megkérdezett szülők 5,4%-ában, 48 esetben fordult elő a családban, közvetlen környezetben véletlen mérgezéses baleset, mely 1 esetben halállal végződött.

Szülői kérdőívek eredménye

Mérgezéses balesetek előfordulása, ill. az esetek kapcsán életmódbeli változtatások

*Két kislány játszott az udvaron,
a szülők nem zárták el a kültéri fehér falfestéket,
amivel a gyerekek elkezdtek játszani, festeni.
végül egymás haját festették be vele,
kórházi kezelés és természetesen kopaszra borotválás
nagyon megrázta a gyerekeket és a környezetüket is.*

Óvónői vélemények kiértékelése

15 pontos kérdőív, a programban résztvevő valamennyi óvodát megkerestük, cél volt az óvodapedagógusok részéről a program értékelése, véleményezése

Fő elemei:

- A program rugalmassága: 93 % igen
- A program az életkornak megfelelő: 100 % igen
- Megítélésük szerint a célcsoportok milyen arányban profitáltak az ismeretekből:

gyermek	100 %
óvónő	31%
szülő	66%

- A foglalkozások egyes fázisainak értékelése: tudásfelmérés: 50 % 5-ösre, 41% 4-esre

mese: 71 % 5-ösre, 26% 4-esre

zsákos játék: 67 % 5-ösre, 31% 4-esre

társas játék : 70% 5-ösre, 25% 4-esre értékelte

- Mondókák értékelése: 77% 5-ösre, 23% 4-esre

- A társasjáték óvodában tartása: 81 % igen

- Hasznosnak tartották-e a göngyölegek gyűjtését: 83 % igen

- A kifestő füzet jelentősége: 96 % úgy ítélte meg, hogy a gyerek számára nagyon fontos és nagy jelentőséggel bírt az ajándék

- A program befejezése után foglalkoztak-e a témával: 64 % igen (rajz, plakát, bolt látogatása...)

- Szükségesnek tartják-e az óvónők kémiai biztonsági továbbképzését: 60 % igen

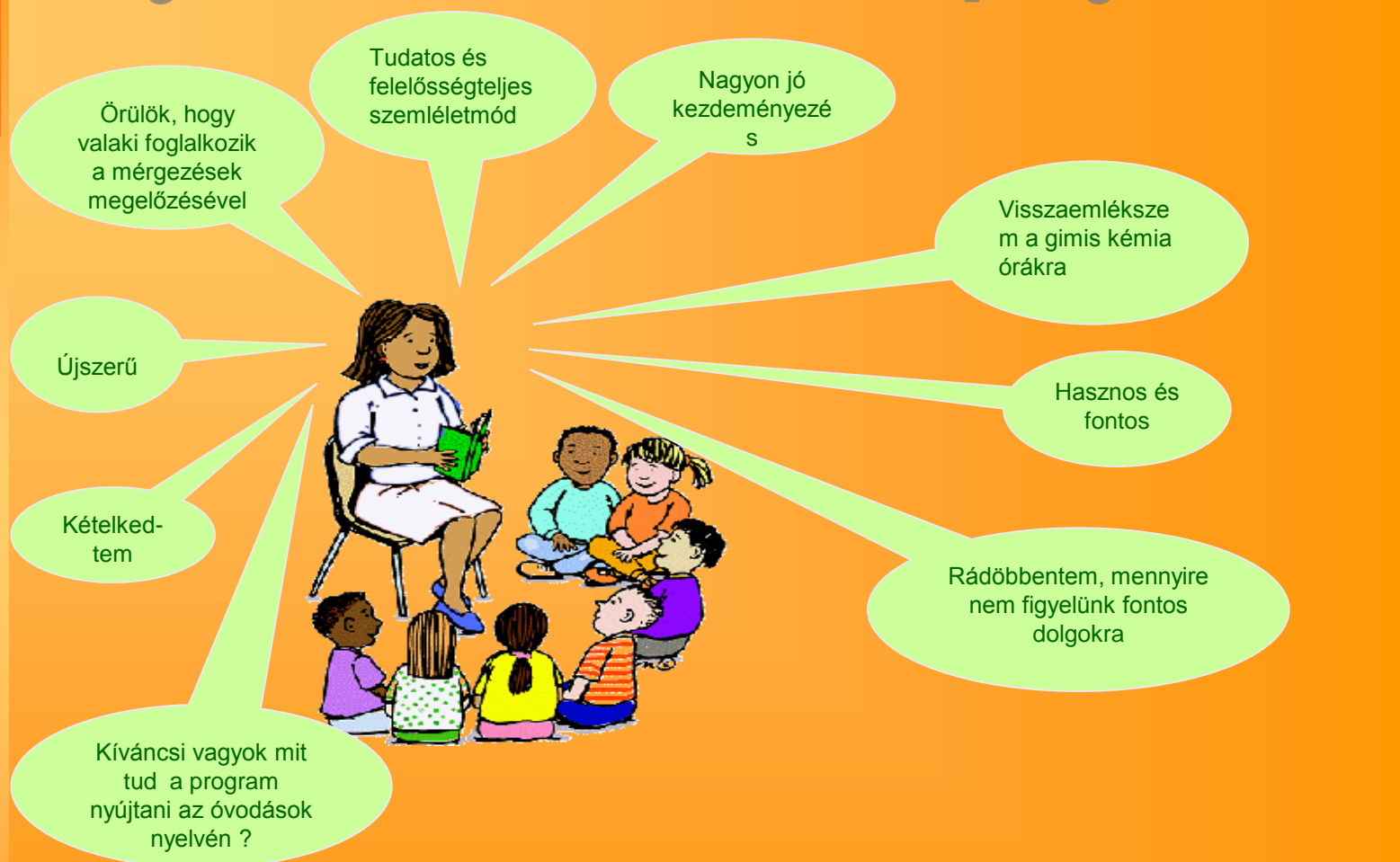
154 kérdőív kiértékelését végeztük el.

Az óvónők a programban lelkesedéssel, aktívan vettek részt.

Mit gondoltak az óvónők a programról?

Kíváncsiság, meglepetés: az óvónők többsége így írta le az első reakcióját a kémiai biztonság az óvodában téma hallatán. Kezdetben kétkedtek, de a program megismerése után nagyon hasznosnak találták. Amíg nem ismerték meg a részleteket, nem tartották a korosztálynak megfelelőnek, de a program beindítása után véleményük megváltozott.

Gyermeki megnyilvánulások

Az egyik
kisgyermek
halálfejes pólóban
ment óvodába

*Nem iható nem
ehető vigyázz vele,
mert mérgező!*

Egy kislány "kölcsonkérte" a veszélyjel képeket, hogy hazavihesse azért,
hogy a nagymama és a nagypapa is megtanulhassa azok jelentését.

Anya, jaj de sok
gyúlékony anyagod
van!

Gyermeki megnyilvánulások

Anya, tudod, hogy ez a jel mit jelent ?
Elmagyarázom !

Az irritatív szó használata rendszeressé vált, ha meglátták a hozzá tartozó szimbólumot azonnal kiabálták.

Egyik nap ebéd után sósálcikát kaptak a gyerekek, kettő szál egymásra került x-et formázott.

IRRITATIV

Rajzpályázat

A program végén a visszajelzésekből megtudtuk :

- Reklámújságok képeiből plakátokat készítettek
- Üzletbe „kirándultak” háztartási szereket tanulmányozni
- Csavari Manó meséjét el szerepjátszották
- Az óvodák részére gyermekrajz pályázatot hirdettünk meg

21 óvodából

247 db remekmű

Az első 3
óvodai csoportot
jutalmazzuk
a megmaradt
3 db
társasjátékkal

Valamennyi
óvodának
küldünk
mesefüzetet

Valamennyi
gyereknek
apró ajándékot
szeretnénk adni

Az előtérben a rajzpályázatra érkezett remekművekből válogatás látható.

Program összefoglalása

Egészségvédő, baleset megelőzési célú.

Jól illeszthető az óvodai egészségnevelésbe.

Igazodik az óvodás korosztály képességeihez, a játékos forma mese könnyű, érthető befogadást biztosít.

A szimbólumokhoz kapcsolódó 2 soros mondókák könnyen megtanulhatók, ismételgethetők.

A kifestő füzetet a gyermekek örömmel fogadták, otthon a szülőkkel együtt forgatták, színezték.

Az óvodapedagógusok e téren is képezhetők, kreativitásuk által a csoportfoglalkozások változatos formában alakíthatók

A szülőkkel való együttműködés az ismereteik elmélyítésére sarkallja őket is, gyermekeik képzésével párhuzamosan ismeretük bővül, felelősségérzetük fokozódik.

Ezek alapján bebizonyítottuk, hogy a gyerekek képesek a kémiai biztonsági alapok megtanulására, az információk befogadására.

További terveink

A program továbbfejleszthető

A program továbbfejlesztésén a Somogy megyei kollégáim munkálkodnak

Az óvodás programhoz a kifestőfüzet alapján egy „4 napos mesét” írtak az óvodai foglalkozásokra

Új játékot fejlesztettek ki a kisiskolások részére

Tervezik a Csavari Manó kalandját a mérgező növényekkel

Visszajelzések szerint nagy igény van a mérgező növényekkel kapcsolatos felvilágosításra, bátran mondhatjuk, hogy ez a téma fehér folt a szülők (óvónők) ismereteiben.

Baranya megyei munkatársaink az óvodás programunkat adaptálták a kisiskolásokra, a „Veletek-értetek „ programot a következő előadásban ismerhetik meg.

- 1./ Dobj a kockával !
- 2./ Keress a képek közül legalább kettőt, ami hozzárendelhető a veszélyjelhez !
- 3./ Ha még a veszélyjelről beszélni is tudsz, újból dobhatsz !
- 4./ Ki gyűjtött több kártyát ?

Ötleteink még vannak

Pénzünk a megvalósításhoz nincs

Mikor kezdjük foglalkozni a kémiai biztonsággal

Erről mi a véleményük ?

**KÖSZÖNJÜK
A FIGYELMÜKET !**

